

Të dhëna bazike të lëndës	
Universiteti:	Universiteti “Ukshin Hoti” Prizren
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave të Jetës dhe Mjedisit
Programi studimor:	Menaxhim në agrobiznes
Titulli i lëndës:	TIK në bujqësi
Niveli:	Master
Statusi lëndës:	Zgjedhore (Z)
Viti i studimeve/semestri:	Viti 1 / Semestri 2
Numri i orëve në javë:	3 + 2
Vlera në kredi – ECTS:	5
Koha / lokacioni:	Do të shpallet
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Ass. Dr. Arsim Susuri
Detajet kontaktuese:	arsim.susuri@uni-prizren.com; +383 44 254 183
Përshkrimi i lëndës	Kursi ofron njohuri mbi principet bazike të zbatimit të TIK në bujqësi. Kursi do të mbulojë sistemet e pozicionimit global (GPS), Sistemet e Informacionit Gjeografik (GIS), ndjesia në distancë, marrja e të dhënave, hartëzimi, zbatime me normë të ndryshueshme dhe ekonominë e teknologjive bujqësore precize.
Qëllimet e lëndës:	Objektivi kryesor i kësaj lënde është që studentëve t’u ofrojë njohuri për zbatimin e TIK në bujqësi; të identifikojnë dhe përdorin mjetet e duhura harduerike dhe softuerike; të fitojnë përvojë në zhvillimin dhe interpretimin e hartave përshkruese; të përdorin në mënyrë efektive të dhënat në vendimet e menaxhmentit; dhe të zhvillojnë një kuptim të aplikacioneve bujqësore precize në vendet e tjera.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje që: <ul style="list-style-type: none"> • Të zhvillojnë një kuptim të përdorimit të sistemeve globale të pozicionimit dhe përdorimit të tyre në bujqësinë precize. Studentët do të mësojnë se si të përdorin pajisjet GPS dhe t’i integrojnë rezultatet me përdorimin e programeve të përshtatshme softuerike. • Të zhvillojnë një kuptim të para-përpunimit të të dhënave të matura të terrenit për të krijuar harta për të shfaqur ndryshueshmërinë e parametrave në terren siç janë lëndët ushqyese të tokës dhe përçueshmëria elektrike, rendimenti, përmbajtja e lagështisë, pH dhe lartësia. • Të zhvillojnë një kuptim të përdorimit të softuerit ArcVIEW GIS për të zhvilluar harta përshkruese. Modulet ArcCatalog, ArcMap dhe ArcToolbox do

	<p>të përdoren shpesh gjatë këtij kursi dhe studentët do të bëhen të aftë duke përdorur këto mjete.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të interpretojnë hartat përshkruese dhe të jenë në gjendje të zhvillojnë një strategji të menaxhimit me normë të ndryshueshme të aplikimit. • Për të zhvilluar një kuptim të teknologjive bujqësore precize dhe zbatimet e tyre në shtete tjera. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondojë me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	3	12	36
Ushtrime teorike/laboratorike	2	12	24
Punë praktike	2	3	6
Kontaktet me mësimdhënësin (konsultimet)	1	15	15
Ushtrime në teren	2	3	6
Kollokviume, seminare	2	1	2
Detyra të shtëpisë	1	12	12
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	12	24
Përgaditja përfundimtare për provim	2	10	20
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	2	1	2
Projektet, prezentimet etj.	3	1	3
Totali			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, ushtrime, diskutime, konsultime, projekte kursi, detyra shtëpie, kollokviume, provime.		
Metodat e vlerësimit:	Vijueshmëria e rregullt dhe aktive: 10%, Provimi i ndërmjëmë (kollokviumi): 20%, Projekti i kursit: 10%, Provimi final: 60%,		
Literatura bazë:	<p>Daniel R. Ess, Mark T. Morgan (2010): The Precision-Farming Guide for Agriculturists (Agricultural Primer), Moline III: Deere & Co.</p> <p>Heege, H.J. (2013): Precision in Crop Farming - Site-specific Concepts and Sensing Methods. Springer Dordrecht Heidelberg New York London.</p>		
Literatura shtesë:	Søren Marcus Pedersen, Kim Martin Lind (2017): Precision Agriculture: Technology and Economic Perspectives, Springer.		

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	
<i>Java e parë:</i>	Pasqyrë e planprogramit, hyrje në TIK në bujqësi.
<i>Java e dytë:</i>	GPS, NAVSTAR, marrësit, Përcaktimi i Pozicionit-Trilateracion,
<i>Java e tretë:</i>	Saktësia e GPS, Saktësia vs Saktësia, statistikat themelore, RTK, Protokoli NMEA dhe fjalitë standarde NMEA.
<i>Java e katërt:</i>	Sistemet e koordinuara, Parashikimet e Hartave, Hyrje në GIS, komponentët e GIS, GIS në Bujqësinë precize
<i>Java e pestë:</i>	Bazat e monitorimit të rendimentit, përbërësit e sistemit, llogaritja e rendimentit. Sistemet e monitorimit të rendimentit
<i>Java e gjashtë:</i>	Sistemet e monitorimit dhe matjes së rendimentit për kulturat alternative. Marrja e mostrave dhe analizat e tokës, hartëzimi
<i>Java e shtatë:</i>	Përçueshmëria elektrike e tokës (EM38 dhe Veris). Ndjesia nga larg (Spektri elektromagnetik, hezitimi spektral).
<i>Java e tetë:</i>	Vlerësimi i ndërmjetëm (testi)
<i>Java e nëntë:</i>	Ndjesia nga larg (Përgjigja termike, reflektimi, NDVI). Zonat e produktivitetit dhe menaxhimit (forma, madhësia, kufijtë).
<i>Java e dhjetë:</i>	Aplikime për udhëzime GPS. Ekonomi precize e bujqësisë.
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Bujqësia precize Ndikimi në mjedis. Zbatimet e GIS - Shembuj: Pylltaria dhe të korrat e pemëve.
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Zbatimet e GIS - Shembuj: Kripësia e tokës. Zbatimet e GIS - Shembuj: Ndjenja e forcës së tokës në lëvizje.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Puna në projekte semestrare
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Prezantimet e projekteve semestrare
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Vlerësimi përfundimtar

Ushtrimet

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ushtrimet që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Lab 1: Statistikat Themelore
<i>Java e dytë:</i>	Lab 2: Ndërfaqja e marrësit GPS në një kompjuter
<i>Java e tretë:</i>	Lab 3: Kodi GPS NMEA - DNR Garmin – Garmin Mapsource
<i>Java e katërt:</i>	Lab 4: Llogaritja e zonës ArcMap
<i>Java e pestë:</i>	Lab 5: Skedarët e rendimentit, skedarët e lagështisë, pyetjet
<i>Java e gjashtë:</i>	Lab 6: Harta e rendimentit dhe vlerësimi i rendimentit.
<i>Java e shtatë:</i>	Lab 7: Harta e rekomandimit të plehrave.
<i>Java e tetë:</i>	Lab 8: Harta me normë të ndryshueshme - Softuer tjetër për mapim (SMS).
<i>Java e nëntë:</i>	Lab 9: Diskutimi i Projekteve Semestrare
<i>Java e dhjetë:</i>	Lab 10: Laborator rekomandimesh P + K- ArcMap-MapCalc.
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Lab 11: Zbatimet e GIS në Bujqësi - Shembull
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Lab 12: Aplikimet e GIS në Bujqësi - Shembull
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Puna në projekte semestrare
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Prezantimet e projekteve semestrare.
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Prezantimi i projekteve të kursit.

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjëratave, të marrin pjese ne vizita studimore ne terren (ekskursion). Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit dhe mbajtja e qetësisë në mësim po ashtu janë obligative.